

**ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДЕРЖАВИЙ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ АРХІВ УКРАЇНИ
(ЦДНТА України)**

Ф О Н Д Р - 183

Трішевський Ігор Стефанович

13 січня 1918 - 29 жовтня 1999 рр.

**радянський вчений у галузі прокатного виробництва,
доктор технічних наук, професор, лауреат Державної
премії СРСР, заслужений діяч науки УРСР**

О П И С № 1 (удосконалений)

документів особового походження

за 1946 – 1985, 1995рр.

Харків, 2013 рік

З М І С Т

Передмова.....	стор. 3-6
Розділ 1. Біографічні документи.....	стор. 7-8
Розділ 2. Творчі документи.....	стор. 8-10
2.1. Документи про впровадження винаходів, довідки, списки.....	стор. 10-11
Розділ 3. Документи службової та громадської діяльності.....	стор. 11-14
Аркуш-засвідчувач.....	стор. 15

ПЕРЕДМОВА

Трішевський Ігор Стефанович – радянський вчений галузі прокатного виробництва, доктор технічних наук, професор, лауреат Державної премії СРСР, Заслужений діяч науки Український РСР.

Трішевський народився 13 січня 1918 року в м. Запоріжжя, де пройшли його дитячі роки. З 1935 року до 1940 року він навчався у Харківському машино-будівельному інституті по спеціальності “Обробка металів тиском”.

У роки Великої Вітчизняної війни Ігор Стефанович з першого до останнього дня був у лавах діючої армії на різних фронтах: Сталінград, Кавказ, Берлін, Варшава. Підсумком цього довгого шляху були бойові нагороди 8 медалей та ордени¹. У 1945 році Трішевський І.С. був демобілізований як інвалід Вітчизняної війни.

Після війни з 1946 до 1950 рр. І.С. Трішевський працював на викладацькій роботі у Запорізькому машино-будівельному інституті. З 1950 року він працює в Українському науково-дослідному інституті металів на посадах старшого наукового співробітника, керівника групи, завідуючого лабораторією, а з 1964 року – директора інституту.

Багато було досягнень у Ігоря Стефановича за 20 років роботи на посаді директора, як керівника крупного інституту та як вченого у галузі чорної металургії.

Під його керівництвом розроблена теорія та технологія нового виробництва високоекономічних гнучких профілей прокату, з його ж ініціативи та під його керівництвом таке виробництво було створено. Виробництво гнучких профілей значно перевищує науково-технічний рівень аналогічного виробництва за кордоном.

З ініціативи та під керівництвом Трішевського І.С. розроблено та впроваджено багатоцільові комплексні програми з розробки технології нових високоекономічних гарячекатаних профілей прокату; вперше створені науково обгрунтовані технологічні процеси виробництва економічних видів металопрокату.

¹ ЦДНТА України, Р-183, од. зб. 1, док. 9, арк. 1-3

У напрямку забезпечення випуску в СРСР залізнодорожніх рейок високої експлуатаційної стійкості під керівництвом Трішевського І.С. виконано комплекс робіт із створення технології виробництва залізнодорожніх рейок, значно якісніших порівняно із закордонними. Рейки виготовлені по цій технології мали саму високу експлуатаційну стійкість та були кращими у світі².

Про роль Трішевського І.С., як керівника інституту свідчать такі цифри: обсяг виконаних інститутом робіт збільшився майже в 3 рази, з них 95% були впроваджені; інститут одержав 1200 авторських свідоцтв за винаходи, 95 закордонних патентних грамот, продано 8 ліцензій, впроваджено 215 винаходів³.

За ці 20 років роботи інституту відмічено двома Державними преміями СРСР, трьома преміями Ради Міністрів СРСР, а у 1978 році інститут нагороджено орденом “Трудового Червоного прапора”.

Значний науковий внесок зроблено професором Трішевським І.С. у розвиток галузі чорної металургії. Оpubлікована 541 наукова робота, з них 53 книги та 68 брошур⁴. Всі публікації відрізняються новизною та оригінальністю.

Створено наукову школу в галузі виробництва гнучких профілей. Під керівництвом Трішевського І.С. 44 спеціаліста захистили кандидатські дисертації.

Виробничу та наукову діяльність Трішевський І.С. поєднує з громадсько-політичною діяльністю: член та секретар партбюро, голова профспілкового комітету, двічі депутат Харківської Міської ради.

До числа воєнних нагород приєдналися нагороди за наукові та виробничі досягнення одержані у: 1976 році – медаль та диплом Лауреата Державної премії СРСР, у 1978 році – “Заслужений діяч науки УРСР”, 5 золотих та 3 срібних медалі в ДМГ СРСР.

Помер Трішевський Ігор Стефанович 29 жовтня 1999 року.⁵

² ЦДНТА України, Р-183, од. зб. 1, док. 10, арк. 2

³ ЦДНТА України, Р-183, од. зб. 1, док. 1, арк. 1

⁴ ЦДНТА України, Р-183, од. зб. 1, док. 10, арк. 2

⁵ ЦДНТА України, Справа фонду Р-183, арк. 15.

Документи Трішевського І.С. були передані у ЦДНТА України особисто фондоутворювачем у 1991 році.

Після науково-технічного опрацювання документи включені в опис постійного зберігання. Сформовано 22 одиниці зберігання, просистематизовані згідно 3-х розділів:

1. Документи біографії І.С. Трішевського.
2. Документи наукової діяльності І.С. Трішевського.
3. Документи службової діяльності.

В основному, документи опису – це машинописні копії, завірені печаткою, та друковані видання.

До складу першого розділу опису “Матеріали біографії І.С. Трішевського” включено слідуючі документи: біографія І.С. Трішевського, копії диплому, атестату на звання професора, диплому Лауреату державної премії СРСР, посвідчення Заслуженого діяча науки СРСР, посвідчення учасника Великої Вітчизняної війни, характеристики тощо. Документи розділу підкладено у хронологічному порядку.

Цікавим для дослідників є другий розділ опису “Матеріали наукової діяльності І.С. Трішевського”. У ньому представлені документи, що характеризують І.С. Трішевського як вченого та провідного спеціаліста у галузі прокатного виробництва. Це: видані книги, статті, довідники, відомості про впровадженні винаходи, тощо.

Незначний по обсягу, але важливий по змісту 3-й розділ опису “Матеріали службової діяльності”. Документи доповнюють перші два розділи та своєю інформацією висвітлюють діяльність І.С. Трішевського на виробництві у різні періоди його життя, характеризуючи досягнення та вклад І.С. Трішевського у розвиток чорної металургії.

У 2013 році проведено удосконалення опису Р-183. Удосконалення проводилось у зв'язку з необхідністю уточнення облікових даних, а саме підрахування кількості документів, удосконаленням заголовків, підготовкою нового науково-довідкового апарату.

Всього в удосконалений опис включено 23 одиниці зберігання 72 документи. Перескладений опис включено в даний опис під №23.

В удосконаленому опису назви розділів змінено згідно пропозицій методпосібника “Робота з документами особового походження”. Схема систематизації документів опису наступна:

1. Біографічні документи.
2. Творчі документи.
3. Документи службової та громадської діяльності.

У результаті удосконалення опису Р-183 проведено наступні роботи:

- складено новий опис постійного зберігання, в якому описані всі документи, включені у даний фонд;

- удосконалено заголовки документів;

- складено новий науково-довідковий апарат у вигляді передмови, що значно доповнена інформацією, яка уточнювалась по документах фонду;

- опис складено на українській мові, але назва документів надана на мові оригіналу;

- підраховано кількість документів, що входять до складу одиниць зберігання.

Фізичний стан документів опису задовільний.

Доступ до документів необмежений включаючи право експонування та консультації.

Передмову склав:

Головний науковий співробітник

О.М.Мащенко

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ЦДНТ України

Є.В.Семенов

«03» червня 2013 р.

Фонд Р-183

Опис №1

№ з/п	№ од. зб. у межах фонду	Заголовок од. зб.	Дата од. зб.	К-ть од. зб.	К-ть док-ів	К-ть арк.	Примітки
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Біографічні документи							
1	1	Біографія І.С. Трішевського. Машинописна копія	б/д	1	1 (док№1)	1	
-	-	Довідка про перебування І.С. Трішевського у рядах Червоної Армії у період 1941-1945 рр. Машинописна засвідчена копія.	16.04.1946	-	1 (док№2)	1	
-	-	Депутатський білет №635 виданий Трішевському І.С. Машинописна засвідчена копія.	1967	-	1 (док№3)	1	
-	-	Диплом доктора технічних наук №003445. Машинописна засвідчена копія.	1969	-	1 (док№4)	1	
-	-	Атестат про затвердження Трішевського І.С. у званні професор зі спеціальності “Обробка металів тиском”. Машинописна засвідчена копія.	1969	-	1 (док№5)	1	
-	-	Диплом про присудження Державної премії СРСР Трішевському І.С. за розробку та створення промислової технології та обладнання для виробництва економічних гнучких профілей прокату та впровадження їх у народне господарство. Машинописна засвідчена копія.	1976	-	1 (док№6)	1	
-	-	Посвідчення №122 Трішевського І.С. про присвоєння почесного звання “Заслужений діяч науки УРСР”. Машинописна засвідчена копія.	1978	-	1 (док№7)	1	
-	-	Посвідчення учасника Великої Вітчизняної війни Трішевського І.С. Машинописна засвідчена копія.	1980	-	1 (док№8)	1	
-	-	Перелік нагород професора Трішевського І.С. Машинописна засвідчена копія.	б/д	-	1 (док№9)	3	

1	2	3	4	5	6	7	8
	-	Клопотання про встановлення персональної пенсії Трішевському І.С. Машинописна засвідчена копія.	б/д	-	1 (док№10)	2	
	-	Характеристика директора Українського ордена Трудового Червоного Прапора науково-дослідного інституту Трішевського І.С.	1984	-	1 (док№11)	3	
2. Творчі документи							
2	2	І.С. Трішевський “Проводки прокатных станков”. Друковане видання	1957	1	1	283 стор.	
3	3	І.С. Трішевський, Б.І. Паніч, Н.А. Миколаєнко “Слитки и изложницы”. Друковане видання	1959	1	1	222 стор.	
4	4	І.С. Трішевський, В.В. Клепанда, Ф.І. Скоков “Гнутые профили проката”. Друковане видання	1962	1	1	412 стор.	
5	5	І.С. Трішевський, В.В. Клепанда, Н.В. Литовченко “Настройка непрерывных прокатных станков”. Друковане видання	1964	1	1	366 стор.	
6	6	Збірник статей “Высокоэкономичные гнутые профили проката”. Друковане видання	1965	1	1	240 стор.	
7	7	Збірник праць Українського науково-дослідного інституту металів. Випуск XII. Друковане видання	1966	1	1	487 стор.	
8	8	Збірник статей “Некоторые вопросы теории профилирования”. Друковане видання	1967	1	1 (док№1)	103 стор.	
	-	І.С. Трішевський “Холодногнутые гофрированные профили проката”. Друковане видання	1967	-	1 (док№2)	293 стор.	
9	9	Збірник праць Українського науково-дослідного інституту металів. Випуск XIII.	1968	1	1	484 стор.	
10	10	“Гнутые профили проката” під ред. І.С. Трішевського. Довідник. Друковане видання	1968	1	1 (док№1)	279 стор.	

1	2	3	4	5	6	7	8
	-	Праці міжгалузевої науково-технічної ради з розширення сортаменту, збільшення обсягів виробництва та застосування горячекатаних та гнучких профілей прокату. Друковане видання	1969	-	1 (док№2)	235 стор.	
11	11	Збірник праць Українського науково-дослідного інституту металів “Обработка металлов давлением”. Випуск XIV. Друковане видання	1969	1	1 (док№1)	298 стор.	
	-	І.С. Трішевський “Элементы теории профилирования”. Друковане видання	1970	-	1 (док№2)	112 стор.	
12	12	Збірник праць Українського науково-дослідного інституту металів. Випуск XV. “Теория и технология производства экономических гнутых профилей проката” (під загальною редакцією проф. І.С. Трішевського). Друковане видання	1970	1	1	524 стор.	
13	13	Трішевський І.С. “Перфорированные профили”. Друковане видання	1970	1	1 (док№1)	200 стор.	
	-	Збірник праць Українського науково-дослідного інституту металів. Випуск XX. “Обработка металлов давлением”. Друковане видання	1972	-	1 (док№2)	148 стор.	
14	14	Трішевський І.С. “Холодно гнутые перфорированные профили проката”	1973	1	1	272 стор.	
15	15	Тематичний галузевий збірник Українського науково-дослідного інституту металів. “Гнутые профили проката”. Випуск 1. Друковане видання	1973	1	1 (док№1)	175 стор.	
	-	Тематичний галузевий збірник Українського науково-дослідного інституту металів. “Гнутые профили проката”. Випуск 2. Друковане видання		-	1 (док№2)	175 стор.	
16	16	“Производство и применение гнутых профилей проката”. Довідник за редакцією професора І.С. Трішевського	1975	1	1	535 стор.	

1	2	3	4	5	6	7	8
17	17	Тематичний галузевий збірник Українського науково-дослідного інституту металів. “Гнутые профили проката”. Випуск 3. Друковане видання	1975	1	1 (док№1)	163 стор.	
	-	Тематичний галузевий збірник Українського науково-дослідного інституту металів. “Гнутые профили проката”. Випуск 4. Друковане видання	1976	-	1 (док№2)	119 стор.	
	-	Тематичний галузевий збірник Українського науково-дослідного інституту металів. “Гнутые профили проката”. Випуск 5. Друковане видання	1977	-	1 (док№3)	132 стор.	
	-	Тематичний галузевий збірник Українського науково-дослідного інституту металів. “Гнутые профили проката”. Випуск 6. Друковане видання	1978	-	1 (док№4)	127 стор.	
18	18	Трішевський І.С., В.В. Клепанда “Механические свойства гнутых профилей проката”. Друковане видання	1977	1	1 (док№1)	143 стор.	
	-	“Гнутые профили проката” під редакцією проф. Трішевського І.С. Довідник. Друковане видання	1980	-	1 (док№2)	352 стор.	
19	19	Галузевий збірник Українського науково-дослідного інституту металів. “Теория и технология производства гнутых профилей проката”. Друковане видання	1981	1	1 (док№1)	116 стор.	
	-	І.С. Трішевський, М.Е. Докторов “Теоретические основы процесса профилирования” під редакцією проф. Трішевського І.С. Друковане видання	1980	-	1 (док№2)	287 стор.	
20	20	“Производство гнутых профилей”. Обладнання та технологія. під редакцією проф. Трішевського І.С. Друковане видання	1982	1	1 (док№1)	384 стор.	
	-	В.А. Сопко, Т.Л. Лысак, И.С. Тришевский “Программа металл” Друковане видання	1985	-	1 (док№2)	47 стор.	
	-	І.С. Трішевський, В.С. Мар’їн “Производство деталей из гнутых профилей”. Друковане видання	1985	-	1 (док№3)	127 стор.	

1	2	3	4	5	6	7	8
2.1. Документи про впровадження винаходів, довідки, списки							
21	21	Довідка про впровадженні винаходи доктор технічних наук, професора Трішевського І.С.	1984	1	1 (док№1)	1 арк.	
	-	Довідка про видані І.С. Трішевському авторські свідоцтва на винаходи. Завірена машинопис	1984	-	1 (док№2)	1 арк.	
	-	Довідка про опубліковані роботи І.С. Трішевського	1984	-	1 (док№3)	1 арк.	
	-	Список брошур професора І.С. Трішевського. Завірена машинопис	1984	-	1 (док№4)	8 арк.	розсип
	-	Список виданих книг І.С. Трішевського. Завірена машинопис	1984	-	1 (док№5)	6 арк.	розсип
	-	Відомості про захищенні дисертаційні роботи , виконані під керівництвом професора І.С. Трішевського. Завірена машинопис	1984	-	1 (док№6)	5 арк.	розсип
	-	Відомості про дисертаційні роботи , виконані під керівництвом професора І.С. Трішевського, поданні до захисту. Завірена машинопис	б/д	-	1 (док№7)	1 арк.	
	-	Перелік нової техніки створеної Українським науково-дослідним інститутом металів за 1930-1983 рр.	б/д	-	1 (док№8)	1 арк.	
	-	Список технологій та обладнання УкрНДІмету, створених вперше у світі під керівництвом та при безпосередній участі професора Трішевського І.С. Завірена машинопис	1984	-	1 (док№9)	9 арк.	розсип
	-	Перелік об'єктів нової техніки, створеної УкрНДІметалів за період 1980-1983 рр. Завірена машинопис	б/д	-	1 (док№10)	11 арк.	розсип
3. Документи службової та громадської діяльності							
22	22	Копія Депутатського квитка №635 І.С. Трішевського. Завірена машинопис	1966	1	1 (док№1)	1	

1	2	3	4	5	6	7	8
-	Випис із Постанови Державного комітету Ради Міністрів СРСР з науки та техніки від 6 березня 1966 р. №50. Про створення Наукової Ради з проблем “Новые процессы сварки и сварные конструкции”. Завірена машинопис	1966	-	1 (док№2)	1		
-	Випис із Наказу Міністерства Чорної Металургії СРСР “Про затвердження складу науково-методичної ради”. Завірена машинопис	1966	-	1 (док№3)	1		
-	Випис із Постанови Президії Академії наук СРСР від 13.06.69 №612 про затвердження складу секцій наукової ради з проблеми “Новые процессы получения и отработки металлических материалов”. Завірена машинопис	1969	-	1 (док№4)	1		
-	Додаток №2, до постанови Президії АН СРСР №612. Виписка із складу секції Наукової ради з проблеми “Новые процессы получения и обработки металлических материалов”. Завірена машинопис	1969	-	1 (док№5)	1		
-	Випис із Постанови Державного Комітету Ради Міністрів СРСР з науки та техніки від 10 березня 1972 р. №56 про затвердження складу Наукової ради з проблеми “Новые процессы сварки и сварные конструкции”. Засвідчена машинопис	1972	-	1 (док№6)	1		
-	Випис із Постанови Державного Комітету Ради Міністрів СРСР з науки та техніки від 15 жовтня 1973 р. №477 Про наукову раду з проблеми “Новые процессы в черной металлургии”. Засвідчена машинопис	1973	-	1 (док№7)	1		

1	2	3	4	5	6	7	8
	-	Випис із Постанови Державного комітету СРСР з науки та техніки “Об организации Временной научно-технической комиссии для разработки программы издания, производства и использования в народном хозяйстве многослойных металлических материалов и конструкций”. Засвідчена машинопис	1980	-	1 (док№8)	1	
	-	Випис із Постанови Президії Академії наук УРСР про розробку “Комплексної програми науково-технічного прогресу та її соціально-економічних наслідків на 1989-2005 рр. по Український РСР”. Засвідчена машинопис	1960	-	1 (док№9)	1	
	-	Випис із Додатку №1 до Постанови Президії АН УРСР №608 від 25 березня 1980 р. Про склад комісії з розробки комплексної програми	1980	-	1 (док№10)	1	
	-	Випис із Постанови Президії Академії наук УРСР №78/202/106 “Об организации разработки комплексной программы научно-технического прогресса СССР на 20 лет”. Засвідчена машинопис	1981	-	1 (док№11)	1	
	-	Виписи із Постанови Ради Міністрів УРСР №358 “О мерах по обеспечению выполнения важнейших республиканских целевых комплексных научно-технических программ на 1981-1985 гг.”. Засвідчена машинопис	1981	-	1 (док№12)	1	
	-	Випис із додатку №2 Постанови Кабінету міністрів №358 “Состав координационного совета”. Засвідчена машинопис	1981	-	1 (док№13)	1	
	-	Випис із Постанови Державного комітету СРСР з науки та техніки №150/475 “Об утверждении состава Проблемной комиссии “Черная металлургия СССР”. Засвідчена машинопис	1981	-	1 (док№14)	1	

1	2	3	4	5	6	7	8
	-	Випис із Постанови Державного комітету СРСР з науки та техніки №14 “О научном совете по проблеме “Новые процессы сварки и сварные конструкции”. Засвідчена копія	1982	-	1 (док№15)	1	
	-	Випис із протоколу Держплану СРСР Державного комітету СРСР з науки та техніки, Міністерства чорної металургії “Об организации рабочей группы для подготовки необходимых материалов по техническому перевооружению и реконструкции основных фондов предприятий черной металлургии”. Засвідчена машинопис	1982	-	1 (док№16)	1	
	-	Випис із Постанови Президії Академії наук СРСР №88/226 “Об утверждении Координационного плана”. Засвідчена машинопис	1982	-	1 (док№17)	1	
	-	Випис із Постанови Державного комітету СРСР з науки та техніки №29 “Об организации Временной научно-технической комиссии для проведения анализа металлоемкости народного хозяйства СССР”. Засвідчена машинопис	1984	-	1 (док№18)	1	
	-	Архівний випис із документів фондів ЦД АН СР УРСР: Державний науково-технічний комітет Ради Міністрів УРСР Наказ №67 від 30.10.1958 “Об организации постоянной комиссии по производству экономических профилей проката”. Засвідчена машинопис	1984	-	1 (док№19)	1	
	-	Відомості про участь професора Трішевського І.С. у розробці та реалізації питань науково-технічного прогресу СРСР у складі Наукових Рад та комісій. Засвідчена машинопис	1984	-	1 (док№20)	6	
23	23	Переукладений опис № 1 документів особового походження.	1995	1	1	10	

Всього до опису включено 1 (один) фонд Р-183

До опису внесено 23 (двадцять три) од. зб. з № 1 по № 23

В тому числі:	73 (числом)	(сімдесят три) (словами)	документів
	95 (числом)	(дев'яносто п'ять) (словами)	аркушів
	7840 (числом)	(сім тисяч вісімсот сорок) (словами)	сторінок

Літерні №№	- (числом)	(-) (словами)	од.зб.	(-) (перелік літерних од.зб.)
Пропущені №№	- (числом)	(-) (словами)	од.зб.	(-) (перелік пропущених од.зб.)

Укладач опису Головний науковий співробітник О.М. Мащенко
(посада, підпис, розшифрування підпису)

Начальник відділу довідкового апарату та обліку документів Н.С. Маєвська
(посада) (підпис, розшифрування підпису)

Дата 20.05.2013 р.

Прийнято на державне зберігання	23	(двадцять три)	од. зб.
	(числом)	(словами)	
В тому числі:	73	(сімдесят три)	документів
	(числом)	(словами)	
	95	(дев'яносто п'ять)	аркушів
	(числом)	(словами)	
	7840	(сім тисяч вісімсот сорок)	сторінок
	(числом)	(словами)	

До опису внесені од.зб. з № **1** по № **23** у тому числі:

Літерні №№	-	(-)	од.зб.	(-)
	(числом)	(словами)		(перелік літерних од.зб.)
Пропущені №№	-	(-)	од.зб.	(-)
	(числом)	(словами)		(перелік пропущених од.зб.)

Старший зберігач фондів/ завідувач
архівосховищем

О.В. Омельковец

(підпис, розшифрування підпису)

Начальник відділу забезпечення
збереженості документів

Л. А. Ястреб

(посада)

(підпис, розшифрування підпису)

Дата 03.06.2013 р.

Аркуш - засвідчувач опису № 1 Фонд Р-183

Всього в цьому опису
пронумеровано

16 **(шістнадцять)** аркушів
(числом) (словами)

В тому числі:

Літерні №№ аркушів

- (-) (-)

(числом) (словами) (перелік літерних аркушів)

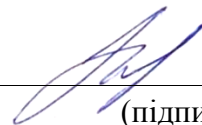
Пропущені №№
аркушів

- (-) (-)

(числом) (словами) (перелік пропущених аркушів)

Начальник відділу довідкового апарату та обліку
документів

(посада)

Н.С. Маєвська

(підпис, розшифрування
підпису)

Дата 03.06.2013 р.